

Răspuns la poziția Ministrului Justiției cu privire la Programul privind stabilirea volumului optim și asigurarea calității în instanțe

Judecător Alexandrina RĂDULESCU

Interesul Ministrului Justiției pentru stoparea programului privind volumul optim de muncă al judecătorilor provine din două cauze fundamentale :

- 1) Dorește să ascundă consecințele subfinanțării sistemului de justiție, sa nu își recunoască autoritatea și responsabilitatea pe care o are în calitate de ordonator principal de credite pentru instanțele judecătorești.**

În contextul actual al creșterii constante a numărului de dosare și al volumului mare de muncă în instanțe, făcând aplicabil **principiul simetriei informaționale**, Consiliul Superior al Magistraturii și-a propus o dezbatere cu privire la consecințele pe care le are finanțarea precară a sistemului judiciar român, față de cetățeni, precum și neadaptarea resurselor la cerințele minimale ale procesului echitabil, asumate de Guvernul Românie în anul 1994.

În cadrul Conferinței Anuale a Grupului de lucru privind volumul optim de muncă în instanțe au fost evidențiate încă odată responsabilitățile pe care fiecare instituție le are în virtutea autorității conferite de lege, iar în acest context este evidentă responsabilitatea Guvernului pentru respectarea termenului rezonabil de soluționare a unei cauze aflate pe rolul instanței de judecată.

Instanțele nu pot sacrifica cerințele esențiale ale procesului echitabil privind imparțialitatea și competența profesională, în favoarea exclusivă a unui termen mai scurt de soluționare a cauzelor. Durata procedurilor trebuie să încorporeze timpul necesar manifestării valorilor de imparțialitate și competență profesională în scopul obținerii unor hotărâri legale și temeinice.

Consiliul Superior al Magistraturii, împreună cu instanțele judecătorești, au **autoritate deplină** să gestioneze aceste valori, care constituie totodată cerințe ale procesului echitabil. Durata

procedurilor poate fi scurtată doar printr-o politică de alocare corectă a resurselor, în raport cu nevoile concrete ale fiecărei instanțe. O viteză mai mare de soluționare a cauzelor, în mod rațional, presupune fie costuri mai ridicate, fie o simplificare a procedurilor judiciare, în sensul reducerii sarcinilor de muncă ale judecătorilor pentru fiecare dosar sau pentru o categorie mare de dosare.

Pe de altă parte, datele statistice pentru prima jumătate a anului 2010 confirmă creșterea eficacității activităților în tribunale și judecătorii:

Procent creștere/scădere dosare intrate și dosare soluționate

	intrate	soluționate
Judecătorii	20,56%	31,64%
Tribunale	14,23%	5,36%
Curți de apel	-5,44%	-6,30%

- judecătorii de la judecătorii au soluționat un număr de 751.417 de dosare în prima jumătate a anului 2010, cu 31,64% mai mult decât în prima jumătate a anului 2009 (570.789 dosare);
- judecătorii de la tribunale au soluționat un număr de 269.336 de dosare în prima jumătate a anului 2010, cu 5,36% mai mult decât în prima jumătate a anului 2009 (255.630 dosare);
- judecătorii de la curțile de apel au soluționat un număr de 76.882 de dosare în prima jumătate a anului 2010, mai puțin cu 6,30% decât în prima jumătate a anului 2009 (82.050 dosare), consecință și a faptului că în primul semestru curțile de apel au înregistrat 79.466 de dosare nou intrate, cu 5,44% mai puține decât în aceeași perioadă a anului 2009 (83.787).

2) În mod eronat Ministrul Justiției apreciază că instanțele din România nu au obiective clare sau standarde de atins.

Triunghiul constrângerilor ne ajută să observăm cu mai multă ușurință dezacordurile între ceea ce i se cere unei instanțe și ceea ce poate să realizeze, în mod rațional, cu resursele alocate la acest moment.

Obiectivele oricărei instanțe se referă la **cerințe de îndeplinit**, iar standardele la care ne putem raporta, la nivel minimal, sunt prevăzute în art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Jurisprudența CEDO ar trebui să fie un izvor de inspirație pentru Guvernul României în efortul de a rezolva problemele structurale ale sistemului judiciar, pentru care este și rămâne unic responsabil (a se vedea jurisprudența relevantă a CEDO în acest sens – Cauza Union Alimentaria împotriva Spaniei sau Cauza Guincho împotriva Portugaliei).

Clarificări privind concepția care a stat la baza programului de stabilire a volumului optim de activitate al judecătorilor

Repererele la care face referire ministrul justiției sunt vechi și nu mai sunt agreate de statele europene care abordează în prezent aceasta temă.

Expertul la care face referire ministrul justiției (dl. Jesper Wittrup) a formulat acele recomandări în urmă cu șase ani și în contextul unui proiect limitat la câteva obiective specifice, recomandările formulate în acele condiții nemaifiind de actualitate. În prezent dl. Jesper Wittrup este implicat într-un proiect al Institutului de Business de la Copenhaga și în virtutea relației de colaborare pe care am stabilit-o cu dânsul, am fost de acord că una dintre limitările schemelor clasice ale volumului de muncă/normării (la care face referire ministrul justiției) este aceea că se bazează, la acest moment, pe „puncte” sau unități de timp (indicatori de greutate) fixe.

Abordarea nouă este aceea de a aloca „puncte” flexibile, astfel încât să rezolve măcar în parte îngrijorările legate de faptul că

sistemul de puncte este sau nu cu adevărat corect și echitabil, înainte de orice. Astfel, cercetătorii de la Copenhaga au dezvoltat un pachet software pentru a oferi suport managerial procesului de luare a deciziilor, bazate pe schema volumului de muncă. Folosind aceleași principii, programul privind volumul optim de muncă în instanțe, prin aplicația ECRIS 4, va trebui să răspundă acestei cerințe.